

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 19. marts 2014
Enhed: Sundhedsjura og lægemiddelpolitik
Sagsbeh.: SUMMSB
Sags nr.: 1304351
Dok nr.: 1410752

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 20. februar 2014 stillet følgende spørgsmål nr. 6 (L 126) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 6 (L 126):

"Vil ministeren med henblik på en eventuel teknisk gennemgang af lovforslaget uddybende kommentere de enkelte elementer i høringssvaret fra Ret og Råd Sundhuset?"

Svar:

Jeg vil indledningsvist gerne slå fast, at formålet med den del af lovforslaget, som Ret og Råd Sundhuset adresserer i deres høringssvar (afbrydelse af forældelse i sager om patient- og lægemiddelskadeerstatninger), er at genoprette tidligere praksis.

Lovforslaget indebærer, at en bindende afgørelse om enten anerkendelse af en skade omfattet af loven eller om udmåling af erstatning for en sådan skade vil blive tillagt afbrydelsesvirkning i forhold til forældelsesfristerne i lovens §§ 59 og 60, således at der herefter i det hele løber nye frister på henholdsvis 3 og 10 år. Dog vil forældelse altid indtræde senest 30 år efter den dag, hvor skaden er forårsaget eller lægemidlet er udleveret til skadelidte.

Jeg vil nedenfor uddybende kommentere på alle elementerne i høringssvaret:

1. Ret og Råd Sundhuset er af den opfattelse, at lovforslaget ikke tager stilling til sager, hvor skadelidte inden for forældelsesfristens udløb indgiver en anmeldelse til Patientforsikringen (nu Patienterstatningen) om en skade, men hvor forældelsesfristen udløber, mens sagens behandles.

Jeg kan hertil oplyse, at det følger af § 59, stk. 1, at erstatningskravet skal være anmeldt til Patienterstatningen senest 3 år efter, at den erstatningsberettigede har fået eller burde have fået kendskab til skaden. Den absolutte forældelsesfrist er efter stk. 2, ti år. Det afgørende for, om det pågældende krav kan behandles er altså, hvornår anmeldelsen om erstatning indgives. Det har herefter ingen betydning, at det pågældende krav under behandlingen hos Patienterstatningen, i Patientskadeankenævnet eller ved domstolene bliver mere end henholdsvis 3 eller ti år gammelt. Dette har været lovgivning og praksis siden 1992.

2. Ret og Råd Sundhuset er af den opfattelse, at bestemmelsen i § 60b tillige burde tage højde for de tilfælde, hvor den endelige afgørelse er en afvisning af anerkendelse/erstatning, idet der her bør være en tillægsfrist på minimum 1 år

efter den administrative afgørelse er truffet, så skadelidte har mulighed for at indbringe afgørelsen for domstolene uden risiko for at blive mødt med forældelsesindsigelse. Dette vil efter Ret og Råd Sundhusets opfattelse formentlig kunne klares med en henvisning til forældelseslovens § 21, stk. 2. Herudover har Ret og Råd Sundhuset anført, at det ville være hensigtsmæssigt, at søgsmålsfristens længde forlænges svarende til forældelsesfristen i forældelseslovens § 21, stk. 2. det vil sige til et år.

Jeg kan hertil oplyse, at der i klage- og erstatningslovens gælder en frist på 3 måneder til at indgive en klage over Patienterstatningens afgørelse til Patient-skadeankenævnet/Lægemiddelskadeankenævnet (lovens § 35, stk. 1 og § 57, stk. 2)), og at ankenævnenes afgørelse kan indbringes for retten inden 6 måneder efter, at ankenævnets afgørelse er meddelt (lovens § 36, st. 2 og § 57, stk. 4).

Den i klage- og erstatningsloven fastsatte frist for at indbringe en sag for domstolene er en uændret videreførelse af den dagældende regel i patientforsikringslovens § 16. Af bemærkningerne hertil fremgår, at fristen bidrager til, at erstatningssagerne ikke verserer i mange år efter, at skaden er forvoldt med de heraf følgende bevisførelsesvanskeligheder. Samtidig sikrer fristen, at navnlig den skadelidte kan nå at foretage de nødvendige processuelle skridt, dvs. udtagelse af stævning, ev.t ansøgning om fri proces m.v.

Herudover vil jeg anføre, at en udvidelse af søgsmålsfristen ikke entydigt er til patientens fordel. Det skal således også tages i betragtning, at en udvidelse selvsagt også vil gælde den skadevoldende part, hvor region eller forsikrings-selskab er erstatningsansvarlig. En forlængelse af søgsmålsfristen vil derfor også betyde en forlængelse af den tid, hvor patienten skal gå i uvished om, hvorvidt sagen er afsluttet og erstatningen endeligt fastsat.

Desuden gælder det, at uanset at skadevolder inden ankefristens udløb udbetaler erstatningen til patienten uden forbehold, betragtes dette efter retspraksis ikke som et afkald på senere at anke sagen. Skadevolder vil fortsat kunne anke frem til ankefristens udløb. Patienten vil i begge tilfælde have erstatningen til disposition, men da det endnu er uvist, om afgørelsen indbringes for domstolene, vil det være usikkert for patienten at disponere over erstatningen, før søgsmålsfristen er udløbet.

Patienterstatningen har til brug for besvarelsen af spørgsmålet oplyst, at man får henvendelser fra patienter, som er i en svær situation på grund af patient-skaden, og som synes, at det er meget længe at skulle vente henholdsvis tre og seks måneder på svar på, om modparten vil gå videre med sagen.

Endelig skal det tages i betragtning, at forsikringsvilkårene for de private sundhedsaktører vil ændre sig, hvis søgsmålsfristerne forlænges med den virkning, at forsikringspolicerne formentlig vil blive dyrere.

På den baggrund mener jeg ikke, at der er grundlag for at udvide søgsmålsfristen til et år som i forældelseslovens § 21, stk. 2.

4. Ret og Råd Sundhuset er af den opfattelse, at lovforslagets § 4, stk. 8 og 9, om tilbagevirkende kraft også bør gælde for de tilfælde, hvor der forud for lo-

vens ikrafttrædelse er truffet afgørelse om afvisning af anerkendelse af skade eller udmåling af erstatning herfor, herunder afvisning under henvisning til, at et eventuelt krav var forældet. Ret og Råd Sundhuset mener således ikke, at ikrafttrædelsesbestemmelserne tager højde for de afviste krav, der på grund af praksisændringen er blevet afvist allerede fordi, de vurderes forældede.

Jeg kan hertil anføre, at lovens tilbagevirkende kraft som anført i forslagets § 4, stk. 6, tillige vil finde anvendelse på erstatningskrav, der er eller ville have været afvist på grund af forældelse efter de hidtil gældende regler, således at spørgsmålet om forældelse skal afgøres efter de regler, der gælder efter ikrafttræden af denne lov.

Bestemmelsen indebærer herved, at den tidligere praksis fra før juni 2011 genindføres og lovfæstes med tilbagevirkende kraft. Den erstatningssøgende skal således stilles på samme måde, som hvis lovændringen havde været vedtaget og gældende hele tiden, dvs. uden den praksisændring, der blev foretaget i juni 2011.

De personer, der har fået afslag på erstatning som følge af praksisændringen i juni 2011, vil således få mulighed for at få deres sag revurderet.

Det forhold, at lovændringen gennemføres med tilbagevirkende kraft, vil således navnlig give de erstatningssøgende personer i disse sager mulighed for at få genoptaget deres sag og tilkendt erstatning, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

Lovændringen vil også gælde for personer, der ikke tidligere har fået afslag som følge af praksisændringen. Personer, der f.eks. på grund af kendskab til praksisændringen har afholdt sig fra at søge, vil således også være omfattet muligheden for at få behandlet deres sag på ny.

Den tilbagevirkende kraft gælder også for krav omfattet af lov om erstatning for lægemiddelskader og lov om patientforsikring, jf. lovforslaget § 4, stk. 8 og 9.

5. Ret og Råd Sundhuset er af den opfattelse, at det ikke fremgår, hvad baggrunden er for, at der i forslagets § 4, stk. 9, er angivet en forlængelse af forældelsesfristen med 2 år til 5 år, når den samme frist ikke er at finde i forslagets § 4, stk. 8.

Jeg kan hertil oplyse, at den gældende lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet trådte i kraft den 1. januar 2007. For skader, der er forårsaget før dette tidspunkt, finder de ophævede regler i lov om patientforsikring, jf. lovbekendtgørelse nr. 228 af 24. marts 1997, og lov om erstatning for lægemiddelskader, jf. lov nr. 1120 af 20. december 1995, fortsat anvendelse.

For erstatningskrav for skader omfattet af lov om patientforsikring gælder der en relativ forældelsesfrist på 5 år i kombination med en 10-årig absolut forældelsesfrist. For erstatningskrav omfattet af lov om erstatning for lægemiddelskader gælder, som i klage- og erstatningsloven, en relativ forældelsesfrist på 3 år i kombination med en 10-årig absolut forældelsesfrist.

Med den foreslåede § 4, stk. 8, sikres det, at retstilstanden for krav omfattet af den nye § 60 b i lov om klage- og erstatningsadgang også gælder for krav omfattet af lov om erstatning for lægemiddelskader, der som anført ovenfor pkt. 2.4.1.2. fortsat finder anvendelse for skader forårsaget før 1. januar 2007. Der er den samme relative forældelsesfrist i lov om erstatning for lægemiddelskader, som i den gældende klage- og erstatningslov.

Med den foreslåede § 4, stk. 9, sikres det, at retstilstanden for krav omfattet af den nye § 60 b i lov om klage- og erstatningsadgang også gælder for krav omfattet af lov om patientforsikring, der fortsat finder anvendelse for skader forårsaget før 1. januar 2007, dog således at den i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenets § 60 b nævnte frist på 3 år i disse sager er 5 år. Fristen i disse sager svarer således til den dagældende lovs forældelsesfrist. Hermed sikres, at retstilstanden for de patienter, der omfattet af denne lov, ikke forringes.

6. Ret og Råd Sundhuset er af den opfattelse, at der bør ske en administrativ genoptagelse af samtlige for den foreslåede ændring relevante sager.

Jeg kan hertil oplyse, at Patienterstatningen og Patientombuddet (som sekretariat for Patientskadeankenævnet og Lægemiddelskadeankenævnet) med henblik på en revurdering af forældelsesspørgsmålet, af egen drift vil tage kontakt til de patienter, som i den periode, hvor praksissen ikke blevet fulgt, har fået afvist deres sag som forældet. Det fremgår også af de specielle bemærkninger til lovforslagets § 4.

Med venlig hilsen

Nick Hækkerup / Mie Saabye